

О. В. Боришкевич, канд. екон. наук, доц.
кафедри менеджменту банківської діяльності
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

НЕОБХІДНІСТЬ МОДЕРНІЗАЦІЇ РИНКУ КАПІТАЛІВ В УКРАЇНІ

Погіршення ситуації на світових фінансових ринках не стимулює інвесторів до здійснення ризикових операцій. Їх увага зосереджується на якості інвестиційного клімату. Місце України у міжнародних рейтингах погіршується (табл.) [1]. Інвестори повинні чітко розуміти порядок введення і виведення своїх коштів, а також пріоритети інвестиційної політики України. Пріоритетами інвестиційної політики України має бути спрямованість на розвиток довгострокового та взаємовигідного співробітництва та недопущення використання економіки України для короткострокових («гарячих») інвестицій, які розхитують валютний ринок та створюють дисбаланс в економіці. Для досягнення цих цілей необхідне впровадження різноманітних шляхів здійснення іноземних інвестицій в Україну та модернізація ринків капіталів.

Таблиця

МІСЦЕ УКРАЇНИ В МІЖНАРОДНИХ РЕЙТИНГАХ (ПОЗИЦІЯ У РЕЙТИНГУ)

Показник	2006	2007	2008	2009
Рейтинг ведення бізнесу	124 позиція з 155	118 позиція з 179	139 позиція з 178	145 позиція з 181
Індекс глобальної конкурентоспроможності економіки	69 позиція з 125	73 позиція з 131	72 позиція з 134	82 позиція з 133
Рейтинг конкурентоспроможності	46 позиція з 55	46 позиція з 55	54 позиція з 55	54 позиція з 56
Індекс корупційності	99 позиція з 163	118 позиція з 180	134 позиція з 180	146 позиція з 180
Індекс економічної свободи	99 позиція з 157	125 позиція з 161	133 позиція з 157	152 позиція з 179

Оскільки ринки капіталу в Україні розвиваються фрагментарно та недостатньо виконують основні свої функції постала необхідність розробки та впровадження документу для забезпечення

проведення ефективної державної інвестиційної та інноваційної політики. Таким документом стала Концепції Державної цільової економічної програми модернізації ринків капіталу в Україні.

Відповідно до Концепції, модернізація ринків капіталу в Україні передбачає: переведення усіх попередніх випусків цінних паперів з документарної форми у бездокументарну; дематеріалізацію обігу цінних паперів; модернізацію торгової, облікової та розрахункової інфраструктури; виникнення та надійне функціонування регульованих ринків: емісійних цінних паперів (у тому числі державних та муніципальних); похідних фінансових інструментів (деривативів) [2].

Крім того слід відзначити, що Концепцією передбачено перехід до консолідованого нагляду за ринками капіталу, тобто створення так званого «мегарегулятора», який здійснюватиме функції державного нагляду за ринком цінних паперів, ринком фінансових послуг і діяльністю банків. З іншого боку, в Концепції передбачено поступову передачу саморегулюючим організаціям частини регуляторних повноважень Державної комісії з цінних паперів і фондового ринку, а також перехід до добровільного рейтингування цінних паперів — при одночасному підвищенні вимог до професійних учасників ринку [2]. Особливо слід зважати на те, що дію цього документу неодноразово призупиняли та вводили знову, що свідчить про відсутність єдиного підходу у здійснення інвестиційної та інноваційної політики в Україні [3, 4].

Потребує швидкого вирішення і ситуація, при якій фондовий ринок не має впливу на інвестиційні, валютно-курсові та грошові процеси в економіці країни. Існує необхідність створення біржового інноваційного ринку для залучення інвестицій у компанії малої та середньої капіталізації, а також надасть можливість компаніям інноваційного сектору можливість проводити IPO та вторинні торги на фондовому майданчику.

Крім того, нагальним є вирішення питання захисту прав інвесторів, особливо в контексті рейдерства, втрати реєстрів, що спонукає інвесторів виводити свої капітали з України. До потенційних загроз для фінансової безпеки країни від неконтрольованого виведення капіталів та інших активів за межі України можна віднести: перетворення України на кредитора зарубіжних економік; дефіцит ресурсів для фінансування власних проєктів розвитку; формування маси «гарячих» грошей, які створювати загрозу девальвації гривні та зростанню інфляції; внаслідок «втечі капіталу» збільшуються масштаби тіньової економіки в країні та призводять до скорочення фінансового та інвестиційного потенціалів України.

Література

1. Місце України в міжнародних рейтингах:
<http://www.in.gov.ua/index>
2. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 8.12.2007 р. № 976-р Про схвалення Концепції Державної цільової економічної програми модернізації ринків капіталу в Україні. — <http://www.zakon.rada.gov.ua>
3. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 лютого 2008 р. № 349-р Про визнання таким, що втратило чинність, розпорядження Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2007 р. № 976.
<http://www.zakon.rada.gov.ua>
4. Указ Президента України від 29 вересня 2008 року № 872/2008 Про визнання таким, що втратив чинність Указ Президента України від 24 березня 2008 року № 257. <http://www.zakon.rada.gov.ua>

УДК 336.7

О. А. Брегеда, канд. екон. наук, доц.
кафедри банківської справи,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

СТИМУЛЮВАННЯ КАПІТАЛІЗАЦІЇ БАНКІВ ЯК ПЕРЕДУМОВА ІНВЕСТИЦІЙНОГО КРЕДИТУВАННЯ ЕКОНОМІКИ

Підвищення рівня капіталізації банківської системи України є ключем до забезпечення її стабільності та посилення стійкості проти негативного впливу кризових явищ на фінансовому ринку. Нарощування банківського капіталу за рахунок надходження додаткових коштів забезпечує вирішення важливих проблем збільшення ресурсів банків, що мають довгостроковий характер, покращення фінансової стабільності банків, збільшення рівню довіри клієнтів до банків, що в свою чергу сприятиме зростанню доходів банків, припливу додаткових ресурсів у банківську систему, які поряд із власним капіталом банку стануть важливим джерелом інвестування реального сектору економіки.

В Україні до кризи спостерігалася ситуація поступового зниження такого важливого показника в діяльності банків як рівень адекватності регулятивного капіталу (за період 2002—2008 рр.